
holnap következők

SZEMLÉR FERENC

NÉZD AZ IDŐT

Nézd az Időt, mint lépked a széles márványlépcsők ékes erezetén, a sima felületek vakító villogásaiban, át a fokok élesre csiszolt élein — néha lanyhán, mintegy elidőzve, máskor meg fürge szökelléssel, hogy az érzékek észre sem veszik, de mindenképpen megállíthatatlanul, lábán aranycsatos ezüst cipővel, melynek puha talpa műanyagnál rugalmasabbra sajtolt foszló semmi, kecses karcsú alakján láthatatlan s tapinthatatlan szálból szőtt lebegő fátyollal, melyből kitetszik két ragyogó combja, barna pihés öle, kerek hasa is, köldöke is, két duzzadt melle, — de mindjárt elröppenti a szem elől a gyors suhanás, noha arca fennkölt fényben ragyog, hogy a napra lehetne nézni s rá nem, oda se pillants, amúgy sem veszed észre, hiszen száll, szökken, szalad a nagy márvány lépcsők mentén, mögötte sötétség ásít, előtte a köd gomolyog, avagy éppen ellenkezőleg, ám neki mindegy, hiszen ő csak lépked a széles márványlépcsők ékes erezetén, sima felületek vakító villogásaiban, át a fokok élesre csiszolt élein, mögötte (vagy előtte) sötétség, előtte (vagy mögötte) a köd.

VALAKI NAGYOTT KIÁLT

Nagyot kiált a horgas hegyvidék határán valaki messze-messze — szakaszosan száll föl a szó egy sziklaélről másik sziklaéltre — dombok dobálják egymásnak a hangok huzamos rezzenéseit — cserjék csöndes csoportjira veszi át, lombok lebegtetik tovább, és pázsitok peremére csap ki, mint a tajték vagy vad ár — de választ senki sem emel elébe, vissza egyet sem kiált, hasonló hangra nem fakad se tér, se táj, se ember, se nyelv, se száj, se fog, se csőr, szárnyas madár se, szőrös vagy agancsos, avagy patás vagy körmös állat — mintha ismeretlen lény ismeretlen égitest vándor lakójaként valami ismeretlen nyelven közölné ismeretlen értelmű és alakú igéket — magánhangzói is tán mind idegenek, és a közéjük ékelt mord mássalhangzók is a mások előtt mintegy érthetetlen zajokat közvetítenek tartózkodó és idegen füleknek — akármit szól tehát a hangosan kiáltó visszhangos hegyvidékeken, se meg nem értik azt, választ sem adnak rá sehol — de csak kiált a horgas hegyvidékek határán valaki messze-messze bokrok, fák, sziklák, csalitok, füvek visszhangzó közegében.

AKIT NEM ISMERÜNK

W. H. Auden (+ 1973) emlékére

Akit nem ismerünk a maga testi valóságában, nyilván jobban becsüljük. Ha véltlen vízhiány miatt nem mosdott aznap, nem áporítja orunkat izzadsága párája. Ha tán gondolathiány miatt sokáig laposságot ismételve, nem tekintünk reá csalódottan. Arcán se látnók a növekedő ránc ijesztő vonalát esetleg. Bensejében sem vesszük észre az ellenkező előjelű óhaj nehéz fojtogatásait. Körülötte minden vonzó, majdnem regényes, lelkesült gondolatokra biztató. Fényképe távol hírlapok homályos hasábjain kedves érzelmeket ébreszt, hiszen okosan néz, bölcsen pillant a rá figyelemmel nézőre, szinte szól és miénkkal egyező nyelven beszél el, amit mi is beszélünk, vagy tán ki sem mondunk, mert nem merjük, vagy nem tudjuk... S ha a véletlen majdnem egyazon kor cövekei közé helyezett el vele, szinte iker-testvérünknek is véljük. Így hát a szívünkbe hasít, ha elhunytáról hoznak hírt az ügynökségek táviratai, a rádióbemondók közlései, a tévé képernyőjén működő jólfésülten csacsogó hölgyek.

HOLNAP KÖVETKEZŐK

Ki figyel föl egymás mellé sorolt számos szavamra?
Te magad-e? Avagy más álmos elme,
közömbös kedély, lankadt lélek, unott szem,
csak félig odavigyázó tekintet, benyomásokon
elbotló érdeklődés? ... Ki figyel föl reám?

Inkább a fáknek beszélnek hát. A szélben enyhe
suhogással hajlóknak. Hajnali esőkből hűsen
fölmerülőknak. Didergő dértől hirtelen
elsárgulóknak. Mozdulatlan mocanásaikban
mintha magányos válaszokat hallanék.

Talán a szikla-szakadékok toroka tárul szóra, ha
nekik sorolnám el szabály szerint születő igéim.
Szétnyíló ajkuk olykor felelni látszik néma nap
sárga sugaraiban, vagy az esengő eső hatalmas
zúgásában. Nekik lengetem hát beírt papírlapom.

Beton-épületek magasba felhúzott félelmetes
falairól is visszhangzik a hang. Nekik
mutogatom vagy mondom el, amire csak közömbös
vállvonogatás másfelől a viszonzat... Városok,
gyárak és telepek, figyelmetek fordítsátok felém!

Fordítsátok figyelmetek felém, ti is majd
holnap következő kedves férfiak, nők, gyermekek!
Nem látható kezetek nyújtsátok a sárgult lapokra
rótt betűim után. Még nem is létező
elmétek már most készüljön minden szavam megérteni!